

HOMILIA – Funeral P. Josep Massot i Muntaner

26 d'abril de 2022

Ap 14, 13 / Cor 15, 20-24a.25-28 / Lc 23, 44-46.50.52-53; 24, 1-6a

Estimades germanes i germans:

Qui ha nascut que no hagi de morir? La mort és inexorable: és una de les poques seguretats que tenim en la nostra existència. Viure comporta necessàriament morir. Tanmateix, malgrat saber que tard o d'hora haurem d'afrontar aquest moment de la nostra vida, tenim por. Simbòlicament, la basarda del moment era descrita així per l'evangeli que hem llegit avui: «Ja era cap al migdia quan s'estengué per tota la terra una foscor fins a mitja tarda: el sol s'havia eclipsat». La por a la mort és tan humana! Ens espanta l'ignot, ens esporugueix no saber què hi ha al darrere de la última cortina. Ens preguntem: La mort és la fi de la nostra existència? O bé hi ha quelcom després de creuar-ne el llindar?

Des del més profund de les entranyes de la humanitat sorgeix un gran anhel de justícia, un anhel que ens fa intuir que les injustícies d'aquest món no poden ser definitives. La vida és tan bonica però, alhora, hi ha tantes coses que no entenem. Constantment fem experiències colpidores que ens fan cridar: per què, Senyor? Hi ha tanta gent que sofreix. Hi ha tants innocents que són víctimes de la maldat. Hi ha tant de dolor immerescut. És llavors que el nostre sentit de la justícia, inscrit en el cor de tots els homes i dones d'aquest món, ens diu que això no pot ser el final. La justícia clama perquè després de la mort pugem trobar la pau.

La fe cristiana fa seu aquest sentiment de justícia i la persona de Jesús ens ensenya que, realment, la mort no és el final. Aquests dies, que estem celebrant la Pasqua, la resurrecció del Senyor, ressonen en totes les esglésies les paraules de la joia eterna: «Per què busqueu entre els morts aquell que viu? No hi és, aquí: ha ressuscitat». D'aquesta manera, ens mostra que el camí que Jesús va seguir és el camí al qual tots nosaltres estem cridats. Ens diu la carta als Corintis: «Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. Ja que la mort vingué per un home, també per un home vindrà la resurrecció dels morts: tots són d'Adam i per això tots moren, però tots viuran gràcies al Crist». Per fi, la mort ha estat vençuda: una nova esperança s'ha obert camí en les nostres vides. La darrera paraula ja no la tenen la foscor, el dolor o la mort, sinó que la darrera paraula la tenen la llum, la joia i la vida.

Aquesta concepció de l'existència que tenim els cristians pot entendre's d'una manera errònia. Podríem pensar que com que l'important i definitiu és la vida que ens trobarem en el més enllà, la nostra existència terrenal no té cap tipus d'importància. Però res més lluny de la realitat. La nostra fe, efectivament, ens diu que hi ha un més enllà, però també ens diu que només hi ha una manera d'arribar-hi: viure intensament el present, viure

amb passió tots i cadascun dels moments de la nostra vida, estimar amb totes les nostres forces la bellesa del nostre món. La fe cristiana és un gran cant a la vida.

El P. Josep Massot i Muntaner ha estat un gran testimoni d'aquest cant a la vida que representa la fe. Va viure amb joia i felicitat la seva vocació cristiana i monàstica. Va treballar incansablement per l'expressió més sublim de l'ànima d'un poble: la seva llengua i la seva literatura. Va estudiar amb profunditat la nostra història per a saber d'on veníem i per a poder intuir els viaranys que el futur ens deparava. Però una cosa va ser la que va unificar totes aquestes dimensions de la seva vida: Montserrat. Ser monjo d'aquest monestir no va ser quelcom de més en la seva vida i la seva obra sinó que va ser l'eix que va donar sentit i que va inspirar tot el seu llegat ingent.

El 3 de novembre de 1941 va néixer a Palma, ciutat i illes que sempre va portar com a joiells en el seu cor. De gran, estudià filologia romànica a la Universitat de Barcelona, centre del qual també en fou professor. L'any 1962 entra com a monjo al nostre monestir de Montserrat: el 1964 feu la professió simple, el 1969 va fer la professió solemne i el 1971 fou ordenat de prevere. El mateix any, el P. Abat Cassià M. Just el nomenà director de la que seria la nineta dels seu ulls: les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, l'editorial més antiga d'Europa. Fins al moment de la seva mort en va continuar essent el responsable, gairebé durant 51 anys. El 1995 esdevé també director de la revista *Serra d'Or*. Dirigí altres revistes i fou un escriptor incansable. Va ser un apassionat i un gran defensor de la llengua catalana i de la cultura dels Països Catalans.

Va ser membre de diverses institucions acadèmiques com la Societat Catalana de Llengua i Literatura, l'Institut Menorquí d'Estudis, l'Institut d'Estudis Catalans o la Reial Acadèmia de Bones Lletres. Tota la seva tasca també va ser reconeguda amb multitud de premis i homenatges: la Creu de Sant Jordi, el doctorat *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears, la Medalla d'Honor i Gratitude de l'Illa de Mallorca, el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, el *doctorat honoris causa* per la Universitat de València, la Medalla d'Honor de la Xarxa Vives d'Universitats o la Medalla d'Or de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En el discurs que va fer durant l'entrega del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes va dir que calia viure *fortiter in re suaviter in modo* (amb conviccions fortes però formes suaus). Ell va viure així. Va viure i va morir així. Perquè marxà discretament, gairebé sense preavis; però amb la convicció que a l'altra banda l'estava esperant aquell qui és l'Amor. Com Crist penjat a la creu va poder dir: «Pare, confio el meu alè a les vostres mans».

Podem dir que el P. Josep Massot va ser un amant de la paraula: sí, un amant de la paraula humana, però sobretot un amant de la Paraula divina. Ja des de l'antiguitat, el Crist és anomenat *Logos* (paraula), o *Verbum* en llatí.

Ben conegut és el principi de l'evangeli segons sant Joan: «Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu». Perquè la fe cristiana està íntimament relacionada amb la raó, amb el *logos*. El cristià ha de viure sempre com si volés amb dues ales: la fe i la raó. La fe sense la raó esdevé fonamentalisme i barbàrie. La raó sense la fe esdevé miop, incapaç d'arribar a les alçades de l'autèntica veritat. Les dues es necessiten, les dues es fecunden mútuament. La Paraula divina i la paraula humana segueixen la mateixa relació: es reclamen l'una a l'altra per a poder assolir la plenitud.

L'evangelista Marc ens narra que: «Un d'aquells dies, cap al tard, Jesús digué als seus deixebles: “Creuem a l'altra riba”» (Mc 4, 35). La matinada de dissabte a diumenge, el Senyor visità el P. Josep Massot i el convidà a passar a l'altra riba. També tots nosaltres, un dia, al capvespre de la nostra vida, Jesús ens dirà: «Amic, no tinguis por, vine amb mi, creuem a l'altra riba». Quan això passi, no ho dubtem ni un moment, a l'altra riba ens esperen.

P. Bernat Juliol, OSB
Prior de Montserrat